

Ochrona środowiska i leśnictwo w województwie zachodniopomorskim w latach 2016-2018

23.12.2019 r.

↓ 8,8%

Spadek całkowitej emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych (bez dwutlenku węgla)

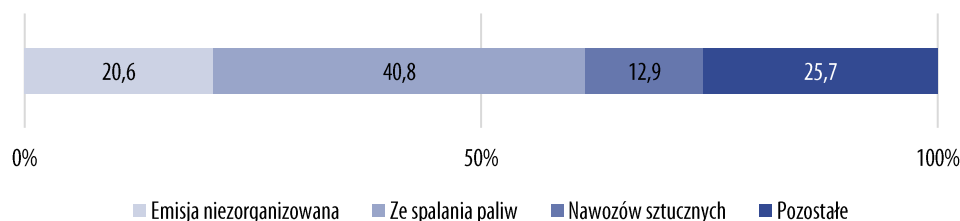
W 2018 r. w województwie zachodniopomorskim całkowita emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych (bez dwutlenku węgla) z zakładów uznanych za uciążliwe dla środowiska wyniosła 29,9 tys. ton i była o 8,8% mniejsza niż przed rokiem.

Zanieczyszczenia i ochrona powietrza

W 2018 r. w województwie zachodniopomorskim za szczególnie uciążliwe dla środowiska uznano 111 zakładów (w 2017 r. – 112; w 2016 r. – 110).

Łączna emisja zanieczyszczeń pyłowych wyniosła 2,2 tys. ton (w 2017 r. – 2,3 tys. ton; w 2016 r. – 2,4 tys. ton), co stanowiło 6,9% pyłów wyemitowanych w kraju i lokowało województwo na 4. miejscu w Polsce. Znacząca ilość zanieczyszczeń pyłowych, tj. 40,9% (przed rokiem – 43,2%, a w 2016 r. – 44,7%) pochodziła ze spalania paliw. Najwięcej zanieczyszczeń pyłowych wyemitowały zakłady działające na terenie powiatów: polickiego (22,0%), szczecińskiego (18,7%) i m. Świnoujście (15,0%).

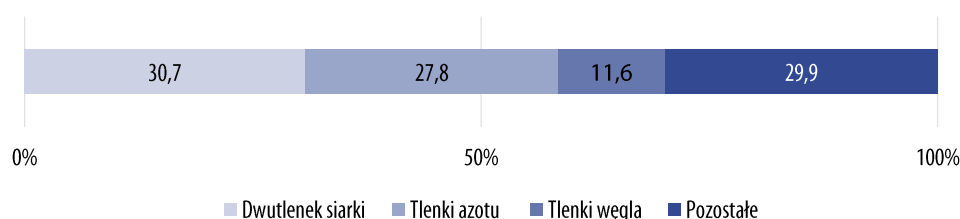
Wykres 1. Emisja zanieczyszczeń pyłowych w 2018 r.



W końcu 2018 r. urządzenia do redukcji zanieczyszczeń pyłowych posiadały 63 zakłady, tj. 56,8% zakładów uciążliwych dla czystości powietrza. W zainstalowanych urządzeniach zatrzymano 99,6% wytworzonych pyłów, a najwyższe współczynniki redukcji zanieczyszczeń pyłowych odnotowano w powiatach: gryfińskim (100,0%), sławieńskim (99,9%) i kołobrzeskim (99,8%).

Emisja zanieczyszczeń gazowych wyniosła 7118,0 tys. ton (mniej o 8,1% niż przed rokiem i o 15,6% niż w 2016 r.), tj. 3,3% ilości wyemitowanej w kraju, w tym bez dwutlenku węgla – 27,7 tys. ton (mniej odpowiednio o 9,2% i 8,9%). Pod względem wielkości emisji zanieczyszczeń gazowych województwo lokowało się na 10. miejscu w kraju.

Wykres 2. Emisja zanieczyszczeń gazowych w 2018 r.



a W przeliczeniu na NO₂.

Emisja zanieczyszczeń pyłowych w przeliczeniu na 1 km² powierzchni województwa wyniosła 0,10 tony

Emisja zanieczyszczeń gazowych w przeliczeniu na 1 km² powierzchni województwa wyniosła 310,9 tony, w tym bez dwutlenku węgla – 1,2 tony

Wśród zanieczyszczeń gazowych najbardziej szkodliwe są tlenki siarki i azotu oraz gazy cieplarniane (dwutlenek węgla i metan). Emisja dwutlenku siarki wyniosła 8,5 tys. ton (mniej o 12,3% niż przed rokiem i o 14,8% niż w 2016 r.), tlenków azotu, w przeliczeniu na NO_2 – 7,7 tys. ton (mniej odpowiednio o 15,6% i 21,4%), a dwutlenku węgla – 7090,3 tys. ton (mniej odpowiednio o 8,1% i 15,6%). Ponadto do atmosfery trafiło 0,4 tys. ton metanu (o 5,9% więcej niż w 2017 r., a o 26,0% mniej niż w 2016 r.) oraz 3,2 tys. ton tlenku węgla (o 27,5% mniej niż w 2017 r., a o 1,5% więcej niż w 2016 r.). Największą ilość gazowych zanieczyszczeń powietrza wyemitowały zakłady zlokalizowane na terenie powiatów: gryfińskiego (50,3%), polickiego (17,6%) i m. Szczecin (13,6%).

Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń gazowych posiadało 9 zakładów, tj. 8,1% liczby zakładów uciążliwych dla czystości powietrza i zatrzymano w nich 67,6% zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) wyemitowanych do atmosfery. W najwyższym stopniu zostały zredukowane tlenki azotu (w przeliczeniu na NO_2), które zostały zatrzymane i zneutralizowane w 79,6% w stosunku do wytworzonej ilości. Najwyższa redukcja zanieczyszczeń gazowych została odnotowana w powiatach polickim (89,2%) i gryfińskim (81,2%).

 **10,7%**

Spadek poboru wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności

W 2018 r. pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności wyniósł 1212,0 hm³ i był o 10,7% mniejszy niż przed rokiem.

Wykorzystanie, zanieczyszczenie i ochrona wód

W 2018 r. pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w województwie zachodniopomorskim wyniósł 1212,0 hm³ i stanowił 12,3% ilości wody pobranej w kraju. W skali roku odnotowano spadek poboru wody o 10,7%, który został spowodowany głównie mniejszym zapotrzebowaniem na cele produkcyjne (o 12,6%).

Największą część pobranej wody, tj. 1078,4 hm³ (89,0% ogólnego poboru) przeznaczono na cele produkcyjne. Na cele eksploatacji sieci wodociągowej pobrano 100,9 hm³ wody (8,3%), a na potrzeby nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych – 32,7 hm³ (2,7%).

Woda na cele produkcyjne pochodziła głównie z ujęć powierzchniowych (99,3%), podczas gdy woda na cele eksploatacji sieci wodociągowej pobrana była w większości z ujęć podziemnych (79,3%).

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2018 r. wyniosło 1192,5 hm³, z czego na potrzeby przemysłu przeznaczono 90,6% wody, na potrzeby eksploatacji sieci wodociągowej – 6,7%, a na potrzeby rolnictwa – 2,7%.

Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 km² powierzchni województwa wyniósł 52,9 dam³

Średnie roczne zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca województwa wyniosło 701,1 m³

 **12,1%**

Spadek ilości ścieków przemysłowych i komunalnych odprowadzonych bezpośrednio do wód lub do ziemi

W 2018 r. bezpośrednio do wód lub do ziemi odprowadzono 1140,1 hm³ ścieków przemysłowych i komunalnych, tj. o 12,1% mniej niż przed rokiem.

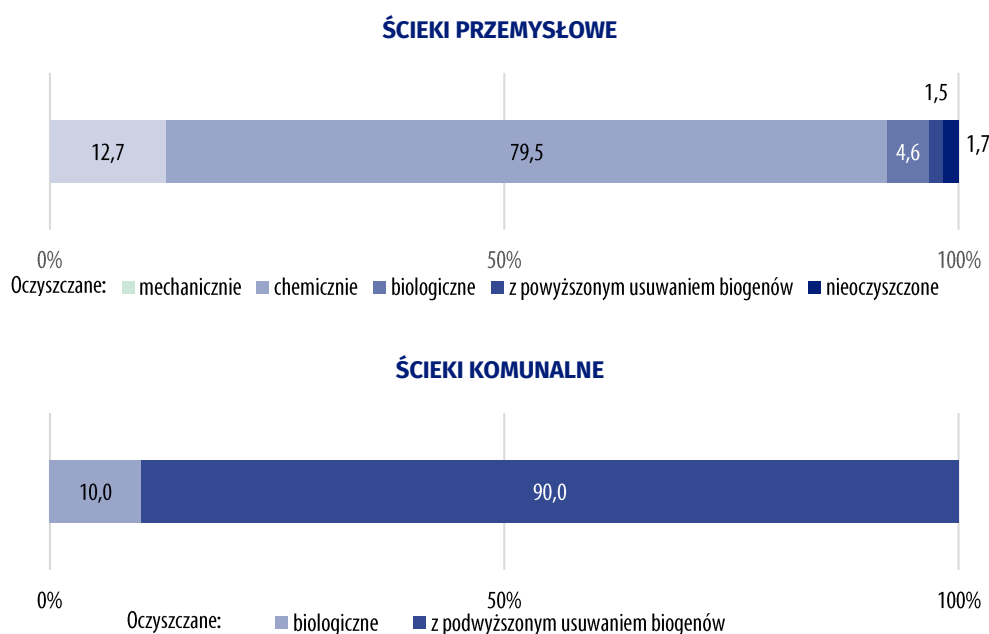
Z zakładów odprowadzono 1067,0 hm³ ścieków (93,6% ogólnej ilości) i w 96,3% nie wymagały one oczyszczania, gdyż były to wody chłodnicze – umownie czyste. Siecią kanalizacyjną odprowadzono 73,1 hm³ ścieków komunalnych (6,4% ogólnej ilości), które w całości zostały poddane procesowi oczyszczania.

Oczyszczenia wymagało 112,2 hm³ odprowadzonych ścieków przemysłowych i komunalnych (mniej o 1,3% niż przed rokiem i o 2,0% niż w 2016 r.), tj. 9,8% ogólnej ilości. Łącznie oczyszczono 111,5 hm³, tj. 99,4% ścieków wymagających oczyszczania. Najwięcej ścieków przemysłowych i komunalnych wymagających oczyszczenia odprowadzono z obszaru powiatów policieckiego (30,3%) i m. Szczecin (24,2%).

W oczyszczalniach z podwyższonym usuwaniem biogenów oczyszczono 59,2% ścieków wymagających oczyszczenia, w chemicznych – 27,7% (były to tylko ścieki przemysłowe), biologicznych – 8,1%, a w mechanicznych – 4,5%. Zaledwie 0,7 hm³ ścieków nie zostało poddanych procesowi oczyszczania.

Bezpośrednio z zakładów odprowadzono do wód lub do ziemi 93,6% ścieków, a siecią kanalizacyjną – 6,4%

Wykres 3. Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzone bezpośrednio do wód lub do ziemi w 2018 r.



Na terenie województwa zachodniopomorskiego działało 279 oczyszczalni ścieków (przed rokiem – 293, a w 2016 r. – 287), z tego 249 oczyszczalni komunalnych oraz 30 przemysłowych. Wśród nich przeważały oczyszczalnie biologiczne – 70,3% ogólnej liczby; oczyszczalnie z podwyższonym usuwaniem biogenów stanowiły 25,1%.

↑ 8,8%

Wzrost ilości wytworzonych odpadów uciążliwych dla środowiska (z wyłączeniem odpadów komunalnych)

W 2018 r. w zakładach wytwarzających odpady powstało 5557,2 tys. t odpadów uciążliwych dla środowiska (z wyłączeniem odpadów komunalnych), tj. o 8,8% więcej niż przed rokiem.

Odpady przemysłowe i komunalne

W 2018 r. w 66 zakładach wytwarzających odpady powstało 5557,2 tys. ton odpadów uciążliwych dla środowiska (z wyłączeniem odpadów komunalnych), tj. więcej o 8,8% niż w 2017 r. i o 10,3% niż w 2016 r.); pod względem ich ilości województwo plasowało się na 7. miejscu w kraju.

Przeważającą część (68,5%) wytworzonych w 2018 r. odpadów przemysłowych wytwórcy unieszkodliwili we własnym zakresie, odzyskowi poddali 15,6%, innym odbiorcom odpadów przekazali 15,0%, a pozostałe 0,9% magazynowali czasowo.

W końcu 2018 r. na składowiskach własnych zakładów nagromadzono 129667,3 tys. ton odpadów uciążliwych dla środowiska (z wyłączeniem odpadów komunalnych), co stanowiło 7,4% odpadów nagromadzonych w kraju. W skali roku masa nagromadzonych odpadów zwiększyła się o 1855,9 tys. ton (o 1,5%).

Średnio na 1 km² powierzchni województwa przypadało 5,7 tys. ton nagromadzonych odpadów (w 2017 r. – 5,6 tys. ton, w 2016 r. – 5,5 tys. ton). Powierzchnia niezrekultywowanych terenów składowania wyniosła jak przed rokiem 561,5 ha, a w 2016 r. – 566,3 ha.

Na 1 km² powierzchni województwa przypadało 242,7 ton wytworzonych odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych)

Na 1 km² powierzchni województwa przypadało 5,7 tys. ton nagromadzonych odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych)

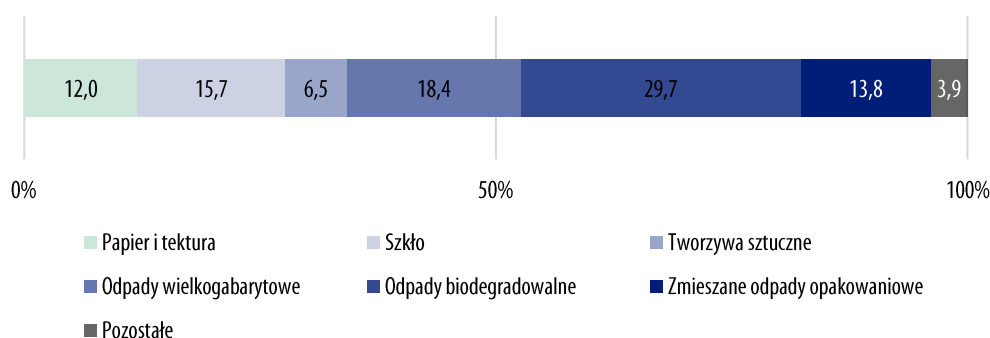


W 2018 r. zebrano 642,0 tys. ton odpadów (o 0,5% więcej niż przed rokiem), z czego 23,1% stanowiły odpady zebrane selektywnie.

W 2018 r. zakłady oczyszczania zlokalizowane na terenie województwa zachodniopomorskiego zebrały 493,6 tys. ton odpadów zmieszanych oraz 148,4 tys. ton odpadów wyselekcjonowanych. Odpady zebrane selektywnie stanowiły 23,1% ogólnej ilości zebranych odpadów (w kraju – odpowiednio 28,9%), a ich masa wzrosła o 2,0% w stosunku do 2017 r. i o 23,7% w porównaniu z 2016 r. W strukturze odpadów zebranych selektywnie największy udział miały odpady biodegradowalne (29,7%).

Na 1 mieszkańca województwa przypadało 377,0 kg zebranych odpadów komunalnych, w tym 87,2 kg odpadów zebranych selektywnie

Wykres 4. Struktura odpadów komunalnych zebranych selektywnie według frakcji w 2018 r.



Większość odpadów (74,2%) pochodziła z gospodarstw domowych, natomiast z innych źródeł (usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji) – 25,8%.

Odpady komunalne, powstałe w wyniku działalności bytowo-gospodarczej ludności gromadzone są na składowiskach kontrolowanych. W końcu 2018 r. w województwie zachodniopomorskim znajdowało się 13 czynnych składowisk o łącznej powierzchni 161,1 ha.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej

W 2018 r. na inwestycje oraz środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej przeznaczono łącznie 725,1 mln zł (w cenach bieżących), tj. o 2,5% mniej niż przed rokiem, ale o 122,6% więcej w porównaniu z 2016 r. W przeliczeniu na 1 mieszkańca wielkość nakładów poniesionych na te cele wyniosła 426,27 zł (w kraju – odpowiednio 334,78 zł).

Ponad trzy czwarte wartości nakładów służących ochronie środowiska i gospodarce wodnej stanowiły środki własne inwestorów; znaczenie w finansowaniu miały także środki z zagranicy i fundusze ekologiczne.

↓ 7,9%

Spadek nakładów na środki trwałe i inwestycje służące ochronie środowiska

Nakłady na środki trwałe i inwestycje służące ochronie środowiska w 2018 r. wyniosły 639,9 mln zł (w cenach bieżących) i były niższe od poniesionych przed rokiem o 7,9%.

Większość środków przeznaczono na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu – 53,4% ogółu nakładów służących ochronie środowiska, na gospodarkę ściekową i ochronę wód przeznaczono 33,5%, a na gospodarkę odpadami, ochronę i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochronę wód podziemnych i powierzchniowych – 8,9%.

Nakłady na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu wyniosły 341,9 mln zł (mniej o 4,4% niż przed rokiem, ale o ponad 4,5-krotnie więcej niż w 2016 r.), z czego 6,6% przeznaczono na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizacje kotłowni i ciepłowni.

Na inwestycje oraz środki trwałe w zakresie gospodarki ściekowej i ochrony wód poniesiono nakłady w wysokości 214,1 mln zł (większe w stosunku do 2017 r. i 2016 r. odpowiednio o 99,1% i 216,5%), z czego 66,0% przeznaczono na sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe, a 29,0% – na oczyszczalnie ścieków komunalnych.

Nakłady na gospodarkę odpadami, ochronę i przywrócenie wartości użytkowej gleb oraz ochronę wód podziemnych i powierzchniowych wyniosły 56,8 mln zł (mniej o 73,2% niż przed rokiem i o 47,3% w porównaniu z 2016 r.), z czego 62,1% przeznaczono na usuwanie i nieszkodliwienie odpadów przemysłowych i komunalnych.

Nakłady na ochronę środowiska w województwie zachodniopomorskim stanowiły 6,2% wydatków poniesionych na ten cel w kraju

↑ 74,5%

Wzrost nakładów na środki trwałe i inwestycje służące gospodarce wodnej

Nakłady na środki trwałe i inwestycje służące gospodarce wodnej w 2018 r. wyniosły 85,2 mln zł (w cenach bieżących) i były wyższe o 74,5% niż przed rokiem.

Większość środków służących gospodarce wodnej (75,3%) przeznaczono na ujęcia i doprowadzenia wody (przed rokiem – 85,5%, w 2016 r. – 78,0%); na budowę i modernizację stacji uzdatniania wody wydatkowano 24,5% (w 2017 r. – 10,3%, w 2016 r. – 2,3%).

Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej

Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji związanych z ochroną środowiska i gospodarką wodną w 2018 r. w województwie zachodniopomorskim to m.in.: 6 oczyszczalni ścieków – o przepustowości 9660 m³/dobę, sieć kanalizacyjna odprowadzająca

Nakłady na gospodarkę wodną w województwie zachodniopomorskim stanowiły 3,5% nakładów poniesionych na ten cel w kraju

ścieki – o długości 92,1 km oraz odprowadzająca wody opadowe – 40,2 km, ujęcia wodne – o wydajności 189 m³/dobę oraz 135,7 km sieci wodociągowej.

21,8%

Udział powierzchni prawnie chronionej w powierzchni ogólnej województwa

Według stanu w dniu 31 grudnia 2018 r. powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona wyniosła 498,3 tys. ha (mniej o 0,3% w porównaniu z rokiem poprzednim), co stanowiło 21,8% ogólnej powierzchni województwa.

Ochrona zasobów i powierzchni ziemi

Według stanu na koniec 2018 r. obszary o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronione w województwie zachodniopomorskim zajmowały 498,3 tys. ha, tj. 4,9% prawnie chronionej powierzchni w kraju. Obszary chronionego krajobrazu obejmowały 345,0 tys. ha, parki krajobrazowe – 112,4 tys. ha, parki narodowe – 13,6 tys. ha, rezerwy przyrody – 13,3 tys. ha, użytki ekologiczne i stanowiska dokumentacyjne – 7,6 tys. ha, a zespoły przyrodniczo-krajobrazowe – 6,5 tys. ha. Na 1 mieszkańca przypadało 2929 m² powierzchni prawnie chronionej (w kraju – odpowiednio 2651 m²).

Łączna powierzchnia gruntów zdewastowanych i zdegradowanych, które całkowicie utraciły przydatność do produkcji rolnej lub leśnej na skutek działalności przemysłowej i wydobywczej wyniosła 3,0 tys. ha (więcej o 6,5% niż przed rokiem i o 6,2% niż w 2016 r.), a przeważają ich część (76,2%) stanowiły grunty zdewastowane.

W 2018 r. w województwie zachodniopomorskim zrehabilitowano 111 ha gruntów (ponad 3-krotnie więcej niż przed rokiem i o 16,8% więcej niż w 2016 r.), a zagospodarowano – 11 ha (mniej o 59,3% niż w 2017 r. i o 57,7% w porównaniu z 2016 r.) Na cele rolnicze przeznaczono 27,0% gruntów zrehabilitowanych oraz 81,8% gruntów zagospodarowanych.

Powierzchnia gruntów leśnych

Powierzchnia gruntów leśnych w województwie zachodniopomorskim według stanu w dniu 31 grudnia 2018 r. wyniosła 840,6 tys. ha (w skali roku wzrosła o 0,1%, a w porównaniu z 2016 r. – o 0,2%), co stanowiło 8,9% powierzchni gruntów leśnych w kraju.

W strukturze własnościowej lasów województwa zachodniopomorskiego dominują lasy publiczne (97,3%), podobnie jak w Polsce (80,7%). W zarządzie Lasów Państwowych znajdowało się 94,5% lasów.

Lesistość

Według stanu na koniec 2018 r. lesistość w województwie zachodniopomorskim wyniosła 35,7% i była wyższa o 6,1 p. proc. niż wskaźnik dla kraju.

W województwie zachodniopomorskim, podobnie jak w kraju przeważają gatunki iglaste drzew. W lasach w zarządzie Lasów Państwowych zajmowały one 524,2 tys. ha, co stanowiło 67,9% powierzchni zalesionej. Gatunkiem dominującym w tej grupie była sosna (60,5%); świerk stanowił 5,9%. Lasy liściaste zajmowały powierzchnię 247,2 tys. ha (32,1%), a największy udział miały: buk (9,4%), brzoza (9,1%), dąb (6,5%) i olsza (5,5%).

Uwzględniając strukturę wiekową lasów w zarządzie Lasów Państwowych, ponad jedną czwartą (27,2%) stanowił drzewostan w klasie wieku 41-60 lat; drzew ponad stuletnich było niespełna 10%.

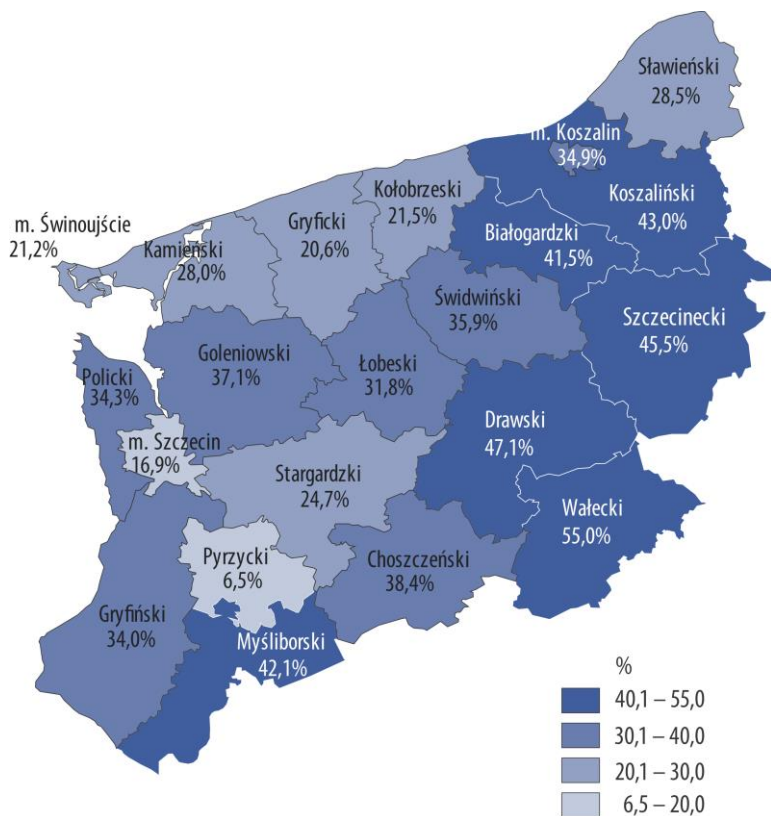
Na 1 mieszkańca województwa przypadało 2929 m² powierzchni prawnie chronionej

Grunty zdegradowane i zdewastowane w województwie stanowiły 4,8% powierzchni wymagającej rekultywacji lub zagospodarowania w kraju

Województwo zachodniopomorskie pod względem lesistości zajmowało 4. lokatę w kraju

Mapa 1. Lesistość według powiatów w 2018 r.

Stan w dniu 31 grudnia



Wśród powiatów województwa zachodniopomorskiego najwyższą lesistością w 2018 r. charakteryzował się powiat walecki (55,0%), a najniższą – pyrzycki (6,5%)

Pozyskanie drewna

W 2018 r. pozyskano 4821,8 dam³ drewna (bez drewna pozyskanego z zadrzewień) i była to wielkość podobna jak przed rokiem i nieznacznie większa (o 0,2%) w porównaniu z 2016 r. Prawie całość tego drewna (99,3%) pochodziła z lasów w zarządzie Lasów Państwowych. Większość (70,4%) pozyskanego drewna stanowiła grubizna iglasta. Pod względem ilości pozyskanego drewna województwo zachodniopomorskie zajmowało 2. lokatę w kraju (10,9% ogółu drewna w kraju).

W 2018 r. w województwie zachodniopomorskim pozyskano 4822 dam³ drewna

Tablica 1. Pozyskanie drewna^a

| WYSZCZEGÓLNIENIE | 2016 | 2017 | 2018 |
|---|---------------|---------------|---------------|
| OGÓŁEM w dam³ | 4783,0 | 4818,4 | 4821,8 |
| Lasy publiczne | 4772,6 | 4808,8 | 4814,8 |
| własność Skarbu Państwa | 4766,9 | 4806,3 | 4814,4 |
| w tym w zarządzie Lasów Państwowych | 4750,1 | 4786,2 | 4796,1 |
| własność gmina | 5,6 | 2,5 | 0,4 |
| Lasy prywatne | 10,4 | 9,6 | 7,0 |
| GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m³ | 555,2 | 564,7 | 564,7 |

a Bez pozyskania drewna z zadrzewień.

Opracowanie merytoryczne:

Urząd Statystyczny w Szczecinie

Oddział w Koszalinie

Iwona Majewska

Tel: 94 347 6351

e-mail: SekretariatUSSZC@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:

**Zachodniopomorski Ośrodek Badań
Regionalnych**

Tel: 91 459 75 00, 91 459 75-73

e-mail: zobr@stat.gov.pl



szczecin.stat.gov.pl



[@Szczecin_STAT](https://twitter.com/@Szczecin_STAT)



[@GlownyUrzedStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzedStatystyczny)

Powiązane opracowania

[Ochrona środowiska 2019](#)

[Ochrona środowiska i leśnictwo w województwie zachodniopomorskim w latach 2013-2015](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych – Stan i ochrona środowiska](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Pojęcia stosowane w statystyce publicznej](#)